

***Впровадження гендерного підходу у
систему роботи початкової школи.***

***Пономаренко С.І., віце-директорка
Паньютинської ЗОШ №1 I-III ступенів.***

Напрямки діяльності:

- Робота із педагогічними працівниками;
  - Робота із батьками;
  - Робота із дітьми;
  - Створення гендерночутливого середовища.
-

Діяльність вчителів

- стаття Пономаренко С.І. «Виявлення гендерних стереотипів у вихованні дітей молодшого шкільного віку» надрукована у науковому журналі «Гендерна парадигма освітнього простору» №3/4 2016;
- 24.10.2016 участь у конкурсі гендерночутливих сценаріїв виховних заходів (Негода Л.О., Тарасова Г.О., Невтриніс Л.В., Сидоренко О.М., Пономаренко С.І.);
- 28.10-29.10. 2016 Пономаренко С.І. пройшла тренінг з підготовки експертом/-ів для здійснення антидискримінаційної експертизи (м. Харків).;
- 14.11.2016 Яворіна Л.О., вчитель російської мови, отримала від ГІАЦ "КРОНА" та КВНЗ "ХАНО" грамоту "За високий рівень роботи в гендерному експерименті, змістовне, якісне та натхненне ведення педагогічного щоденника експерименту у 2015/2016 навчальному році";

Діяльність вчителів

- у грудні 2016 року наша школа **отримала гендерночутливу наочність з техніки безпеки життєдіяльності та емблему для школи вільної від дискримінації**, наочність була створена за ескізами створеними на творчій майстерні в якій приймали участь вчителі нашої школи (Пономаренко С.І. та Толмачова А.Г. у 2015/2016 навчальному році).
- 25.03.2017 року педагоги нашого закладу взяли участь у (не) **конференція mini-EdCamp Огіївка "Реалізація Цілей Сталого Розвитку у сфері освіти до 2030 року: плани, перспективи, перші кроки"**. Пономаренко С.І. та Яворіна Л.О. провели локацію в експертній паралелі **"Гендерні аспекти навчання у початковій школі"**;
- - 29.03.2017 вчителі Жужома Н.М., Черновол Ю.П. та Пономаренко С.І. **взяли участь у роботі науково-методичному семінарі для педагогічних працівників експериментальних навчальних закладів за темою «Історія жіноцтва та її відображення у навчально-виховному процесі»;**

Діяльність вчителів

- 19.06-21.06.2017 Пономаренко С.І., пройшла навчання у Гендерній літній школі для вчительства експериментальних навчальних закладів, яку організував ГО «Гендерний інформаційно-аналітичний центр «Крона» у співпраці з КВНЗ «ХАНО» за підтримки Представництва Фонду імені Гайнріха Бьолля в Україні.
- 2017 році у Гендерний педагогічний альманах увійшли роботи Яворіної Л.О. “Гендерна чутливість-краща педагогічна стратегія! Включайтесь!” та Пономаренко С.І. “ “Дзеркальні анкети”: як школа допомогла батькам краще пізнати своїх дітей”
- лютому-березні 2016 року участь на конкурс гендерних педагогічних розробок було подано 3 творчих роботи: розробка урока з біології «Зорова сенсорна система» (Волобуєва К.М.); розробка години спілкування для учнів 3 класу «Подорож стежиною здоров'я» (Солодовник І.В.) та висновки дослідження творчої групи вчителів початкової школи «**Виявлення гендерних стереотипів у вихованні дітей молодшого шкільного віку**» (С.І.Пономаренко) ця робота відзначена дипломом II ступеня.

Діяльність вчителів

- Творча група вчителів початкових класів працює над *темою*: «**Інноваційні освітні технології**», *напрямом роботи* є розвиток гендерної компетентності учасників навчально-виховного процесу.
  - *Метою роботи* творчої групи є впровадження гендерного підходу у навчально-виховному процесі початкової школи
-

Увага, що приділялася педагогом дитині

- Скільки разів педагоги зверталися до кожної дитини.
- Кількість супровідних питань і кількість можливостей, що надавалися педагогом дитині для перебування.
- Кількість можливостей, які надав педагог дитині, щоб та говорила спонтанно.
- Кількість звернень до дитини за ім'ям.
- Кількість коментарів, які дитина отримала про вимірюванні якості (швидкість, сила і т.д.)
- Кількість коментарів, які дитина отримала, будучи хорошою, охайною та дружньою.
- Кількість доган від педагога, які отримані дитиною.

Дослідження гендегних стереотипів Панютинської ЗОШ №1

Ганна Чубач “Я беру своє відерце”

Я беру своє відерце
І біжу мерщій по воду,
Бо чекають на городі
Помідори й огірки.

Цілу ніч вони не спали –
Раннє сонце виглядали.
Хочуть їсти, хочуть пити,
Та не вміють говорити.

Ні очей, ні вух не мають,
Та мене вони впізнають.
Їх щоранку напуваю,
Їм я пісеньку співаю.

Помідори червоніють,
Бо подякувати не вміють.
А зелені огірочки
Тулять листя до руки

Дослідження гендегних стереотипів Панютинської ЗОШ №1

- В експерименті були задіяні діти початкової школи: 108 дівчаток та 115 хлопчиків, віком від 6 до 10 років. У результаті проведеного дослідження проаналізовано сприйняття дітьми вірша Г. Чубач «Я беру своє відерце». Літературне читання: підруч. для 2 кл. /О.Я.Савченко.-К:Видавничий дім «Освіта», 2012.-160с:Іл
- Відсотковий аналіз зображення на малюнках дітей особи жіночої статі (47%) більший, ніж особи чоловічої статі (38%). Є малюнки, на яких зображена колективна праця (2%) і 13% мають пейзажний зміст (див. дод. №2-5)

Відсотковий аналіз створених малюнків

Клас	Стать дітей	Кількість	Зображення осіб жін. ст.	Зображення осіб чол. ст.	Зображення обох статей	Пейзажне зображення (без людей)
1 кл	Разом	60	52%	48%	0%	0%
2 кл	Разом	59	38%	23%	7%	21%
3 кл	Разом	50	54%	20%	0%	26%
4 кл	Разом	54	31%	69%	0%	0%
Усього		223	47%	38%	2%	13%

Зображення осіб обох статей

Зображення осіб жіночої статі

Зображення осіб чоловічої статі

Пейзажне зображення

Літературне читання: підруч. для 2 кл. / О.Я. Савченко.-К:Видавничий дім «Освіта», 2012.

Я БЕРУ СВОЄ ВІДЕРЦЕ

Я беру своє відерце
і біжу мерщій по воду,
бо чекають на городі
помідори й огірки.

Цілу ніч вони не спали —
раннє сонце виглядали.
Хочуть їсти, хочуть пити,
та не вміють говорити.

Ні очей, ні вух не мають,
та мене вони впізнають.
Їх щоранку напуваю,
їм я пісеньку співаю.

Помідоричервоніють,
бо подякувать не вміють.
А зелені огірки
тулять листя доручи.

Ганна Чубач

Анкети для батьків та учнів

Анкета для батьків

- ПІБ
- Кого виховуєте? (доньку, сина)
- Хобі дитини:
- Які речі даруєте дитині:
- Які доручення дитини у родині:
- Яку роботу по господарстві виконує мама:
- Яку роботу по господарстві виконує тато:
- До якої роботи залучаєте дитину:

Анкета для дітей

- ПІ
- Про який подарунок ти мрієш :
- Яку роботу по господарству ти любиш виконувати:
- Чого хочеш навчитися:
- З ким із членів сім'ї ти проводиш найбільше часу:

1. Невтринна Александра
2. Я отримую гроші і різні речі
3. іграшки пєка, Хонда Сібіар 1000 рр.
4. мило посуд, пишесому, і вилосою мусор
5. готувати їсти

батьків

Невтринні Лариса Володимирівна

2. Кого виховуєте? (доньку, сина)

3. Хобі дитини (улюблене заняття на дозвіллі)... гра на комп'ютері

4. Які речі даруєте дитині?... різні речі: телефон, конструктор, акваріум

5. Які доручення дитини в родині?... вилосати сніг, поливати квіти, поливати посуд

6. Яку роботу по господарству виконує

тато?... ремонтує різні речі, каже камає ввєма мам, то готує вечерю, прибирає кімнату

7. Яку роботу по господарству виконує мама?... готує їсу, прибараеться у кімнатах

8. До якої роботи залучаєте дитину?... Зморган допомагає по господарству і мамі, і батькові, і бабусі / ліпити пірєкы і вареники

Жайнак Анна

1. Мої батьки дарують іграшки, і книжки.
2. Я хотіла книжку.
3. Я замітала іноді шкільну картонку.
4. Я хотіла замітити, мить посуд.

2

1. П.І.Б. одного з батьків

Жайнак Анна Анатоліївна

2. Кого виховуєте? (доньку, сина)

3. Хобі дитини (улюблене заняття на дозвіллі)... катання на велосипеді, гра на гітарі

4. Які речі даруєте дитині?... іграшки, набори для творчості, речі

5. Які доручення дитини в родині?... ескізати в магазин, стирати свої речі

6. Яку роботу по господарству виконує тато?

ремонт прибирання

7. Яку роботу по господарству виконує мама?

прибирання ванни і ми, купає, прибирання і т.п.

8. До якої роботи залучаєте дитину?

допомога по господарству

Робота яка проводиться із батьками

- Бесіди;
  - Батьківські лекторії;
  - Майстер-класи;
  - Тренінги;
  - Батьківські збори;
  - Відкриті виховні години;
  - Проводяться спільні виховні заходи (походи, екскурсії, свята...)
-

Методи, які найчастіше використовують вчителі

- Заохочення, похвала, публічне схвалення;
  - Використання ігор: сюжетно-рольова (сумісна, творча, конкретного спрямування), гра парами (вирішення ситуацій міжстатевої взаємодії), гра в процесі праці (сумісна творча чи трудова діяльність).
  - Діяльнісні методи: дискусії, обговорення...
-

КАЗЖОВИЙ

ПИВОВАР

ГРАМОТА

ГРАМОТА

ГРАМОТА

ГРАМОТА

КАЗЮВИИ

ДИВОГРАЙ

Організація і реалізація гендерних підходів здійснювалася через:

- Інтеграцію в зміст виховання молодших школярів сучасних наукових досягнень гендерної педагогіки, критичної педагогіки, гендерної психології;
- Виведення зі шкільного середовища гендерних стереотипів;
- Інноваціям щодо використання методів і форм взаємодії з учнями початкових класів;
- Гуманізацією педагогічної взаємодії: заохочення учнів різних статей до навчальної та позакласної роботи на основі про рівноправність дівчаток і хлопчиків у родині, школі, суспільстві;
- Пропагування поваги до прав особистості від статі та самовдосконалення, індивідуальність і свободу самовираження;
- Організація виховних ситуацій, що вимагають від учнівства критичного мислення;
- Формування активної життєвої позиції.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!